

Ministerie van Financiën
T.a.v. de heer ir. J.R.VA. Dijsselbloem
Postbus 20201
2500 EE 'S-GRAVENHAGE

Postbus 7984
1008 AD Amsterdam
Antonio Vivaldistraat 2-8
1083 HP Amsterdam
T 020 301 03 01
nba@nba.nl
www.nba.nl

Datum	Onderwerp	Referentie	Uw kenmerk	Bijlage(n)	E-mail/Telefoon
11 december 2015	Reactie op consultatie implementatiebesluit wijziging en verordening wettelijke controles jaarrekeningen	15/DB/03150			e.vos@nba.nl 020 301 03 42

Geachte heer Dijsselbloem,

Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van het ontwerp Implementatiebesluit wijzigingsrichtlijn en verordening wettelijke controles jaarrekeningen. De NBA maakt graag gebruik van de mogelijkheid te reageren op deze formele consultatie. In deze brief stellen wij de volgende onderwerpen aan de orde:

- Volgordelijkheid Wta en Bta,
- Onduidelijke en complexe regelgeving komt de naleving niet ten goede.
- Toelichten aanpassingen Bta n.a.v. verordening
- Relatie 'Kwaliteitsbeleid' en 'Stelsel van Kwaliteitsbeheersing'

De bijlage van deze brief bevat een meer gedetailleerde en artikelsgewijze lijst van opmerkingen.

Volgordelijkheid Wta en Bta

Allereerst willen wij graag opmerken dat de voorgestelde wijzigingen in het Besluit toezicht accountantsorganisaties (Bta) moeten worden gezien in relatie tot de wijzigingen in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta). Hoewel wij door het ministerie van Financiën zijn geïnformeerd over de voorgenomen wijzigingen in de Wta naar aanleiding van de consultatie, hebben wij nog niet de beschikking gehad over de definitieve tekst van de Wta. Dit is immers pas mogelijk op het moment dat de Eerste Kamer de wet heeft vastgesteld. Toch is de Bta sterk van de uiteindelijke Wta afhankelijk. Daarom vragen wij u om de mogelijkheid te scheppen in een later stadium (na vaststelling van de Wta in de Eerste Kamer) eventuele aanvullende opmerkingen onder uw aandacht te brengen.

Onduidelijke en complexe regelgeving komt de naleving niet ten goede

Met betrekking tot de structuur van de Bta brengen wij graag twee zaken onder uw aandacht. Allereerst is dat het gebruik van verwijzingen naar de artikelen in de EU-richtlijn en de verordening. In technische zin begrijpen wij de voorkeur voor het gebruik van deze verwijzingen en het feit dat daarmee voorkomen wordt dat herhaling van teksten vanuit de regelgeving in het Bta nodig is. Echter, het gebruik van verwijzingen komt de toegankelijkheid van de regelgeving voor accountants en anderen niet ten goede. Als voorbeeld verwijzen wij naar artikel 9a van het Bta dat verwijst naar artikel 24 bis van de richtlijn. Vervolgens verwijst artikel 24 bis van de richtlijn weer naar andere bepalingen in de richtlijn en de verordening, waarvan een aantal

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA

bepalingen vervolgens hun weerslag hebben gekregen in de Wta en het Bta. Dit maakt de regeling moeilijk te doorgronden.

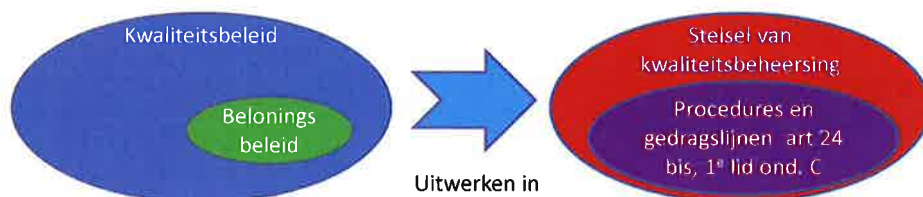
In algemene zin merken wij op dat onduidelijke en complexe regelgeving doorgaans niet leidt tot betere naleving. Daarom vragen wij u het gebruik van deze verwijzingen tot een absoluut minimum te beperken en ter voorkoming van misverstanden verwijzingen nader toe te lichten in de Nota van toelichting.

Toelichten aanpassingen Bta n.a.v. verordening

Daarnaast willen wij u graag wijzen op paragraaf 2 van de Nota van toelichting waaruit wij begrijpen dat de bestaande regelgeving zoveel mogelijk ongewijzigd is gelaten als in de EU-verordening of richtlijn bepalingen zijn opgenomen die al in de Bta stonden. Terecht zijn echter in de de wijzigingsvoorstellen voor het Bta bepaalde artikelen zoals artikel 19 en 20 verwijderd op grond van opname in de EU-Verordening. Wij adviseren u dit te verwoorden in paragraaf 2 van de Nota van toelichting.

Relatie 'Kwaliteitsbeleid' en 'Stelsel van kwaliteitsbeheersing'

In artikel 8 en 9 wordt ingegaan op beleid en stelsels van kwaliteitsbeheersing. Aangezien de richtlijn soms afwijkende begrippen hanteert ten opzichte van Wta en Bta verzoeken wij ook de relatie hiermee nader te duiden. Zo refereert de Nota van toelichting naast het bestaande wettelijke begrip stelsel van kwaliteitsbeheersing ook aan begrippen als intern kwaliteitscontrole-systeem, interne kwaliteitscontrolemechanismen en interne kwaliteitsbeheersingssysteem. Ter voorkoming van misverstanden zetten wij hier in een schema uiteen hoe wij dit interpreteren.

NBA

Bovenstaand schema laat zien dat het kwaliteitsbeleid wordt uitgewerkt in het stelsel van kwaliteitsbeheersing. Dit wordt gedaan door het opstellen en implementeren van o.a. procedures en gedragslijnen in de accountantsorganisatie. Zowel het beleid als het stelsel zijn op te delen in verschillende gebieden. Zo is het beloningsbeleid een onderdeel van het kwaliteitsbeleid.

Graag verzoeken wij u onze interpretatie te bevestigen en te verankeren in het voorliggende besluit (artikelen 8 en 9).

Wij hebben ons bij de beoordeling van de wijzigingen in het Bta beperkt tot de implementatie van de EU regelgeving. Maatregelen die wij graag geïmplementeerd zouden zien in het kader van de aanvullende maatregelen, zoals bijv. een verplichting voor het audit comité om verslag te doen van haar activiteiten en te reageren op de key audit matters, komen in deze reactie dan ook niet aan de orde.

Met voornoemde aanbevelingen alsook de opmerkingen in de bijlage bij deze brief, hopen wij bij te dragen aan een goede werking in de praktijk. Vanzelfsprekend zijn wij te allen tijde bereid onze zienswijze nader toe te lichten en met u mee te denken over praktische oplossingen. Bij eventuele vragen kunt u contact opnemen met Jan Thijs Drupsteen.

Hoogachtend,
namens het Bestuur NBA

Pieter J.G. Jongstra
Voorzitter

Bijlage: artikelsgewijze opmerkingen

Bijlage: artikelsgewijze opmerkingen

Artikel 2b (B)

In de toelichting op artikel 2b staat dat auditkantoren uit andere lidstaten die reeds over een vergunning beschikken geen toelatingsprocedure op grond van artikel hoeven te doorlopen. In dat kader denken wij dat het goed is om in lid 2 van artikel 2b duidelijk te maken dat het hierbij alleen om informatie ten behoeve van een formele beoordeling kan gaan en niet om een materiële beoordeling. Een auditkantoor dat aantoonbaar te zijn ingeschreven in een andere lidstaat moet volgens de richtlijn worden ingeschreven.

Artikel 8

In het eerste lid staat vermeldt dat de procedures en gedragslijnen onderdeel zijn van het beleid ten aanzien van het stelsel van kwaliteitsbeheersing. De procedures en gedragslijnen vormen in de praktijk een nadere uitwerking van het beleid en vormen onderdeel van het stelsel van kwaliteitsbeheersing conform het voorgestelde artikel 9 Bta. Artikel 8 Bta vormt immers een nadere uitwerking van de artikelen 18 en 22 van de wet. De procedures en gedragslijnen zijn echter geen onderdeel van het beleid.

Artikel 9

In lid 3 staat: *Het stelsel van kwaliteitsbeheersing,, maakt onderdeel uit van het transparantieverslag.* Wij veronderstellen dat het hier gaat om een beschrijving van het stelsel van kwaliteitsbeheersing, zoals bedoeld in artikel 13 lid 2 onder d van de Verordening. In de toelichting wordt het begrip interne kwaliteitscontrolesysteem gebruikt wat naar wij veronderstellen een synoniem is voor het stelsel van kwaliteitsbeheersing. Mochten onze veronderstellingen niet juist zijn dan begrijpen wij niet goed wat wordt bedoeld. Wij vragen u het derde lid en de toelichting aan te passen en eenduidig te maken in overeenstemming met onze veronderstellingen of de intentie te verduidelijken.

Artikel 9a

Dit artikel introduceert de verplichting om een tweetal jaarlijkse evaluaties uit te voeren en vast te leggen. In onze veronderstelling zien beide beoordelingen op een evaluatie van het stelsel van kwaliteitsbeheersing. Indachtig hetgeen is opgemerkt bij artikel 8 vervalt de noodzaak voor invoering van artikel 9a lid 2.

Artikel 12

Het eerste lid van dit artikel verplicht de accountant te beoordelen of de controlecliënt integer is. In het verleden moest de integriteit van de controlecliënt worden beoordeeld. Wij vragen ons af wat de reden is van deze aanpassing en wijzen erop dat het over het algemeen niet mogelijk is om integriteit van een persoon of organisatie positief vast te stellen. Als het de intentie van de wijziging is om de integriteit van de controlecliënt wel positief vast te stellen, dan zal dit er in de praktijk toe leiden dat veel wettelijke controles – veelal ten onrechte - niet geaccepteerd kunnen worden.

Voor de goede orde wijzen wij ook op de toelichting, waarin wordt gesteld dat de integriteit van de externe accountant, en dus niet van de cliënt moet worden vastgesteld.

Artikel 15

In dit artikel wordt het begrip 'gekwalificeerd personeel' geïntroduceerd. Uit de toelichting blijkt dat dit gebaseerd is op artikel 24 ter van de richtlijn. Daar is echter sprake van deskundigheid en vakbekwaamheid. Wij verzoeken u aan te sluiten bij de richtlijn en 'gekwalificeerd' te vervangen door 'deskundig- en vakbekwaam'.

Artikel 15a

In lid 1 onder b wordt gesproken over de groepsaccountant die de werkzaamheden evalueert in overeenstemming met in artikel 27 genoemde eisen. Naar onze mening zit er een vertaalfout in lid 1 onderdeel c van artikel 27. Hier moet de vertaling staan van 'reviews' en niet van 'evaluates' dat in onderdeel b wordt gebruikt. (Zie de Engelse versie van de richtlijn.)

Artikel 24

In onze optiek is dit artikel in lijn met artikel 24 ter lid 3 van de Richtlijn. Wel zijn wij van mening dat de delen a en b van dit artikel leiden tot een uitbreiding van de werkingssfeer. Wij begrijpen de laatste alinea van de toelichting dan ook niet die suggereert dat de wijzigingen slechts van redactionele aard zijn.

Artikel 30 / 31

Artikel 30 en 31 geeft verboden met betrekking tot het bezit en het handelen in financiële belangen en (bepaalde) financiële instrumenten van cliënten. Wij adviseren u bij het implementeren van deze maatregelen rechtstreeks aan te sluiten op de tekst van de richtlijn. Wij doelen hierbij bijv. op artikel 30 waar een verbod staat op het houden van een materieel **of** financieel belang waar de richtlijn spreekt over het niet mogen hebben van 'een materieel **en** rechtstreeks financieel belang. Inhoudelijk gaan wij er vanuit dat de regels aansluiten bij de ViO en dat de definitie van financiële instrumenten overeenkomt met die in MIFID Richtlijn 2004/39/EC deel C (pagina 84). Naar wij begrijpen wordt de definitie ook zo geïnterpreteerd in het Verenigd koninkrijk Het zou goed zijn als de toelichting hier duidelijkheid over gaf o.a. door het opnemen van een verwijzing naar de MIFID definitie.

Artikel 32

Zoals aangegeven in het plaatje in onze brief worden gedragslijnen en procedures opgesteld om invulling te geven aan beleid. Zij vormen dus geen onderdeel van het beleid. Wij verzoeken dit in de tekst aan te passen.

Artikel 34

In de veronderstelling dat de NBA geen verordenende bevoegdheid zal hebben met betrekking tot accountantsorganisaties denken wij dat dit artikel kan vervallen.

Artikel 35

De begrippen vakbekwaamheid, onafhankelijkheid, objectiviteit en integriteit moeten in onze optiek nog worden uitgebreid met vertrouwelijkheid en professioneel kritische instelling.

Artikelsgewijze reactie Besluit bestuurlijke boetes financiële sector

Artikel 15

Hier wordt verwezen naar artikel 10 derde lid. Voor zover wij hebben kunnen nagaan bestaat dit lid niet. Daarnaast vragen wij ons af of artikel 24 onderdeel d moet kunnen worden beboet.

Kunt u in de toelichting bij het Besluit de achterliggende gedachte bij de indeling in de verschillende categorieën opnemen? Mogelijk kan daarbij, gezien de EU achtergrond van deze regelgeving, ook een vergelijking worden gemaakt met de boetes die in andere Lidstaten opgelegd kunnen worden.